

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24
ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2018 ΕΩΣ 2021**

**ΕΡΓΟ «ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΓΡΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΜΕ
ΗΛΕΚΤΡΟΛΥΣΗ, ΣΕ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ ΧΟΙΡΟΣΤΑΣΙΟ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ EUROFARM (P.
ΝΕΟΡΗΥΤΟΥ) LTD, ΣΤΟ ΜΕΝΟΙΚΟ, ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ»**

1. Εισαγωγή

Η Έκθεση Πληροφοριών για το Έργο υποβλήθηκε στην Περιβαλλοντική Αρχή με σχετική επιστολή από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως (Αρ. Φακ. ΛΕΥ/01014/2022 και ημερομηνία 02/12/2022), για αξιολόγηση.

Με βάση τις απόψεις των Τμημάτων, την επιτόπια επίσκεψη και τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23, ετοιμάστηκε η Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου

Το Έργο αφορά την τοποθέτηση συστήματος επεξεργασίας υγρών αποβλήτων με ηλεκτρόλυση, σε υφιστάμενο χοιροστάσιο.

Το σύστημα θα έχει δυναμικότητα 50 κ.μ. ημερησίως και θα τοποθετηθεί εντός του υφιστάμενου χοιροστασίου της εταιρείας Eurofarm (P. Neophytou) Ltd. Η χοιροτροφική μονάδα είναι δυναμικότητας 650 περίπου χοιρομητέρων και 7.000 περίπου χοίρων παραγωγής. Από τις διεργασίες σε αυτήν, προκύπτουν περίπου 40-50 κ.μ. χοιρολυμάτων ημερησίως. Στο παρόν, η μονάδα διοχετεύει τα λύματα αυτά σε δεξαμενές εντός της μονάδας και στη συνέχεια αυτά συλλέγονται με βυτιοφόρα και μεταφέρονται σε αδειοδοτημένη μονάδα επεξεργασίας.

Το συνολικό εμβαδό του τεμαχίου ανάπτυξης του Έργου είναι 60.700 τ.μ., από τα οποία το Έργο θα καταλαμβάνει μόνο 500 τ.μ. (<0,8%). Η προτεινόμενη προσθήκη αφορά την κατασκευή των εξής υποδομών:

- Αποθήκη μεταλλικής κατασκευής, η οποία θα φιλοξενεί τον εξοπλισμό επεξεργασίας υγρών αποβλήτων με ηλεκτρόλυση.

- Εξοπλισμός συστήματος επεξεργασίας υγρών αποβλήτων με ηλεκτρόλυση, δυναμικότητας 50 κ.μ. ημερησίως.
- Εξωτερική πλατφόρμα προσωρινής αποθήκευσης κοπριάς.
- Επιδιόρθωση και πρόσθεση 135 κ.μ. στην υφιστάμενη δεξαμενή ομογενοποίησης των λυμάτων (υφιστάμενη χωρητικότητα 400 κ.μ.).

Η μονάδα επεξεργασίας υγρών αποβλήτων με ηλεκτρόλυση θα διαθέτει τον εξής εξοπλισμό:

- 2 μηχανικούς διαχωριστήρες.
- Αντλίες κίνησης υγρών λυμάτων.
- Σύστημα επιφανειακού αερισμού.
- Αναδευτήρα λυμάτων.
- 2 μονάδες ηλεκτροχημικής επεξεργασίας.
- Μηχανή αφυδάτωσης λυμάτων βιδωτής πρέσας.
- Αυτόματο σύστημα δοσολογίας.
- Πάνελ ηλεκτρικών συνδέσεων.

Ο εξοπλισμός της μονάδας επεξεργασίας υγρών αποβλήτων με ηλεκτρόλυση θα φέρει την κατάλληλη σήμανση «CE» και είναι κατασκευασμένος σύμφωνα με την οδηγία για τα μηχανήματα, την οδηγία για την χαμηλή τάση και την οδηγία CEM (Ευρωπαϊκή Επιτροπή). Επίσης, ο εξοπλισμός έχει σχεδιαστεί σύμφωνα με το EN/ISO 13849-1:2015 – Safety-related parts of control systems και το EN/IEC 62061:2021 Safety of machinery – Functional safety of safety-related control systems.

Στο στάδιο της κατασκευής των προσθηκών στην υφιστάμενη μονάδα, η κτηνοτροφική μονάδα θα λειτουργεί κανονικά και τα υγρά λύματα θα τυγχάνουν διαχείρισης όπως και στην παρούσα φάση. Κατά το στάδιο λειτουργίας της μονάδας διαχείρισης υγρών λυμάτων με ηλεκτρόλυση, θα διαφοροποιηθεί ο τρόπος διαχείρισης των υγρών λυμάτων και η διάθεση των παραγόμενων επεξεργασμένων αποβλήτων (στερεά κοπριά και επεξεργασμένο νερό).

Κατά τη λειτουργία της μονάδας ηλεκτρόλυσης θα διεξάγονται οι πιο κάτω δραστηριότητες:

- Συλλογή των υγρών λυμάτων στις υφιστάμενες δεξαμενές.
- Επεξεργασία των λυμάτων μέσω του συστήματος διαχείρισης με ηλεκτρόλυση [παραγόμενα απόβλητα προς διαχείριση: στερεά κοπριά (solid fraction), λάσπη (sludge cake) και επεξεργασμένο νερό].
- Περιοδικός καθαρισμός του συστήματος.
- Εργασίες συντήρησης του εξοπλισμού.
- Αποθήκευση περιορισμένου αριθμού ανταλλακτικών για τον εξοπλισμό.
- Διάθεση των τελικών αποβλήτων σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης μέσω αδειοδοτημένων συλλεκτών / μεταφορέων.

Κατά το στάδιο της λειτουργίας της μονάδας επεξεργασίας υγρών λυμάτων με ηλεκτρόλυση η χημική ουσία που θα χρησιμοποιηθεί είναι το προϊόν PAM (πολυακρυλαμίδιο), το οποίο θα χρησιμοποιείται στο στάδιο της ηλεκτρόλυσης. Η ποσότητα του δεν αναμένεται να ξεπερνά τα 12

κιά σε ημερήσια βάση. Με βάση το γενικό SDS Data Sheet του προϊόντος, η ουσία είναι μη τοξική στο περιβάλλον και τους υδάτινους πόρους και θα αποθηκεύεται σε στεγανό και κατάλληλο χώρο εντός του τεμαχίου της υφιστάμενης κτηνοτροφικής μονάδας.

Το προτεινόμενο Έργο χωροθετείται σε φάρμα εντός του τεμαχίου 703 (Φ/Σχ 29/29), το οποίο βρίσκεται εντός Ζώνης Δ2, στην οποία επιτρέπεται η ανέγερση υποστατικών για μαζική εκτροφή ζώων και πτηνών συμπεριλαμβανομένων των χοίρων, στην κοινότητα Μενοίκου. Η περιοχή είναι ημιορεινή και έχει υψόμετρο 280 μέτρα. Το τεμάχιο γειτνιάζει με τις κοινότητες Κάτω Μονής (680 μέτρα στα νοτιοδυτικά), Ορούντας (740 μέτρα στα βορειοδυτικά) και Αγίων Ηλιοφώτων (480 μέτρα στα δυτικά). Οι κύριες χρήσεις γης στην ευρύτερη περιοχή είναι είτε κτηνοτροφικές είτε γεωργικές. Σε απόσταση 650 μέτρων προς τα δυτικά και 250 μέτρων προς τα ανατολικά υπάρχουν 2 εκβολές του ποταμού Λυκιδιά. Το τεμάχιο απέχει περίπου 1,7 χιλιόμετρα από την Ειδική Ζώνη Διατήρησης του Δικτύου Natura 2000 με ονομασία «Περιοχή Μιτσερού - Αγροκηπιάς».

Το τεμάχιο του Έργου και η ευρύτερη περιοχή εντάσσονται σε ζώνη ευπρόσβλητη στα νιτρικά. Επιπρόσθετα, το τεμάχιο του Έργου εμπίπτει σε Ζώνες Γεωλογικής Καταλληλότητας 01 και 02, στις οποίες η περιοχή απειλείται από γεωκίνδυνους που πολύ πιθανόν να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στο δομημένο περιβάλλον.

Το τεμάχιο εξυπηρετείται από το υφιστάμενο οδικό δίκτυο (εγγεγραμμένος δρόμος) και το δίκτυο ηλεκτροδότησης που διασυνδέει την κτηνοτροφική περιοχή. Το νερό που θα χρησιμοποιείται θα προέρχεται από τις υφιστάμενες υποδομές της κτηνοτροφικής μονάδας. Κατά την κατασκευή του Έργου η μέγιστη κατανάλωση νερού δε θα ξεπερνά τα 5 κ.μ. ανά ημέρα. Κατά τη λειτουργία του Έργου, η χρήση νερού θα γίνεται αποκλειστικά κατά τις εργασίες καθαρισμού του εξοπλισμού, οι οποίες θα είναι περιοδικές και κατά ανάγκη.

Κατά τη λειτουργία της μονάδας οι εκτιμώμενες ετήσιες ανάγκες για χρήση ηλεκτρικού ρεύματος είναι 30 kWh.

3. Περιγραφή των περιβαλλοντικών στοιχείων που ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το έργο και επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον

Στάδιο κατασκευής:

3.1. Έδαφος: Δεν αναμένεται να προκληθούν σημαντικές επιπτώσεις στην γεωλογία και στο έδαφος της περιοχής ενδιαφέροντος. Για την κατασκευή των προτεινόμενων προσθηκών αναμένεται να σφραγιστούν ελάχιστα τετραγωνικά μέτρα ενός τεμαχίου, περίπου 500 τ.μ., το οποίο είναι ήδη δομημένο.

3.2. Υδάτινοι πόροι: Δεν αναμένεται να προκληθούν σημαντικές επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά στην περιοχή ενδιαφέροντος, γιατί το είδος, η φύση και η έκταση των εργασιών δεν περιλαμβάνουν σημαντικές εργασίες εισαγωγής νέων υλικών ή χρήσης επικίνδυνων ουσιών που θα μπορούσαν να εισρεύσουν στα υπόγεια ή επιφανειακά νερά. Επίσης, οι εργασίες αυτές δεν

αναμένεται να προκαλέσουν οποιασδήποτε μορφής ρύπανση των υπόγειων νερών και θα ολοκληρωθούν σε απόσταση πέρα των 500 μέτρων από την κοντινότερη εκβολή του ποταμού Λυκίδα.

3.3. Ατμόσφαιρα: Μείωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας λόγω εκπομπής καυσαερίων όπως μονοξειδίου και διοξειδίου του άνθρακα (CO και CO₂), οξειδίων του αζώτου (NO_x), διοξειδίου του θείου (SO₂), αιωρούμενων σωματιδίων (PM₁₀), πτητικών οργανικών ενώσεων και εκπομπής σκόνης. Η μείωση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα θα είναι πολύ περιορισμένη, εξαιτίας κυρίως της μικρής διάρκειας που θα έχουν οι εργασίες (μερικές εβδομάδες) αλλά και της περιορισμένης διεξαγωγής εργασιών που θα έχουν ως αποτέλεσμα την εκπομπή αέριων ρύπων. Ως ευαίσθητοι αποδέκτες, οι οποίοι θα μπορούσαν να επηρεαστούν από την επιβάρυνση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα, κρίνονται οι γειτονικές καλλιέργειες, οι γεωργοί και οι πλησιέστερες εγκαταστάσεις. Οι επιπτώσεις θα έχουν προσωρινό χαρακτήρα. Αναμένεται να υπάρξει μικρή αύξηση της εκπομπής σκόνης, η οποία θα είναι πολύ περιορισμένη λόγω του μικρού εμβαδού ολοκλήρωσης των εργασιών (περίπου 500 τ.μ.).

3.4. Βιοποικιλότητα: Οι εργασίες δεν αναμένεται να προκαλέσουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στην χλωρίδα και την πανίδα της περιοχής ανάπτυξης του προτεινόμενου έργου, γιατί θα είναι μικρής διάρκειας, φύσης και έκτασης και η περιοχή έχει έντονο γεωργικό και κτηνοτροφικό χαρακτήρα. Η εκπομπή σκόνης θα είναι αμελητέα και δεν αναμένεται να επηρεάσει τα είδη χλωρίδας εντός της ευρύτερης περιοχής. Η πανίδα που θα απομακρυνθεί από το τεμάχιο και το άμεσο περιβάλλον του έργου θα παραμείνει στην ευρύτερη περιοχή και θα επιστρέψει με την ολοκλήρωση των εργασιών.

3.5. Θόρυβος και δονήσεις: Αναμένεται να παρατηρηθεί περιοδική αύξηση της έντασης του θορύβου, λόγω της λειτουργίας εκσκαφέα και ανυψωτικών μηχανημάτων, της λειτουργίας άλλου μηχανικού εξοπλισμού και της διακίνησης οχημάτων και φορτηγών. Οι εργασίες που θα εκπέμπουν θόρυβο θα έχουν περιορισμένη συνολική χρονική διάρκεια, περίπου 1 μήνα και οι εκπομπές θα είναι προσωρινές και αναστρέψιμες με την ολοκλήρωση της φάσης κατασκευής. Επίσης, δεν έχουν αναγνωριστεί πιθανοί ευαίσθητοι αποδέκτες στην άμεση περιοχή της υφιστάμενης κτηνοτροφικής μονάδας. Επιπρόσθετα, είναι πιθανόν να παρατηρηθεί αμελητέα αύξηση στα υφιστάμενα επίπεδα δονήσεων στην περιοχή λόγω της διακίνησης και της λειτουργίας βαρέων μηχανημάτων, ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια των εργασιών θεμελίωσης. Τυχόν πρόκληση δονήσεων θα έχει πολύ μικρή διάρκεια και αμελητέα ένταση και συνεπώς δεν αναμένεται να προκαλέσει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις.

3.6. Δημόσια υγεία: Οι επιπτώσεις στις τοπικές κοινότητες και τον πληθυσμό της περιοχής θα είναι αμελητέες, λόγω του μεγέθους των εργασιών και της μικρής διάρκειας και έντασης τους. Η μείωση της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα και οι εκπομπές σκόνης κατά τις εργασίες κατασκευής δεν αναμένεται να επιφέρουν σημαντικές επιπτώσεις στη δημόσια υγεία.

3.7. Χρήση γης: Η υφιστάμενη χρήση γης στην περιοχή είναι γεωργική και κτηνοτροφική, η οποία δεν θα μεταβληθεί.

3.8. Κυκλοφορία: Η αύξηση της τροχαίας κίνησης δεν θα ξεπερνά τα μερικά δρομολόγια ανά ημέρα, για περίπου 1 μήνα. Λαμβάνοντας υπόψη την χωροθέτηση του έργου, συμπεραίνεται ότι η επιβάρυνση του οδικού δικτύου κατά τη φάση αυτή θα είναι αμελητέα και προσωρινή.

3.9. Τοπίο: Η θέση της κτηνοτροφικής μονάδας είναι σε κτηνοτροφική περιοχή και οι εργασίες κατασκευής θα είναι εντός υφιστάμενης μονάδας, έτσι δεν αναμένεται ότι οι εργασίες θα επηρεάζουν αισθητικά την περιοχή.

3.10. Φυσικοί πόροι: Οι κατασκευαστικές εργασίες δεν προϋποθέτουν τη χρήση / κατανάλωση σημαντικών ποσοτήτων φυσικών πόρων και πρώτων υλών. Η χρήση καυσίμων θα αφορά μόνο διακίνηση οχημάτων, ενώ η κατανάλωση πόσιμου νερού και ενέργειας θα είναι περιορισμένη.

Στάδιο λειτουργίας:

3.11. Έδαφος: Δεν αναμένεται να επηρεαστεί σημαντικά η γεωλογία και το έδαφος στην περιοχή ενδιαφέροντος. Η λειτουργία της μονάδας δεν αναμένεται να επηρεάσει τα εδαφολογικά και γεωλογικά χαρακτηριστικά της περιοχής, ούτε να προκαλέσει, υπό κανονικές συνθήκες, οποιασδήποτε μορφής ρύπανση του εδάφους. Αντιθέτως, η συγκεκριμένη προσθήκη συνεισφέρει στη μείωση της πιθανότητας εμφάνισης περιστατικών ρύπανσης, όπως η διαρροή ανεπεξεργαστων χοιρολυμάτων κατά τη διάρκεια μεταφοράς τους από τη χοιροτροφική μονάδα σε μονάδα επεξεργασίας, που θα μπορούσαν να προκαλέσουν ρύπανση του εδάφους και των επιφανειακών και υπόγειων νερών.

3.12. Υδάτινοι πόροι: Δεν αναμένεται να προκληθούν αρνητικές επιπτώσεις στα επιφανειακά και υπόγεια νερά στην περιοχή ενδιαφέροντος. Συγκεκριμένα η άμεση διαχείριση των χοιρολυμάτων και η μείωση του τελικού όγκου επεξεργασμένου νερού συνεισφέρει στη μείωση της πιθανότητας εμφάνισης περιστατικών ρύπανσης, όπως η διαρροή ανεπεξεργαστων χοιρολυμάτων κατά τη διάρκεια μεταφοράς τους από τη χοιροτροφική μονάδα σε μονάδα επεξεργασίας, που θα μπορούσαν να προκαλέσουν ρύπανση του εδάφους και των επιφανειακών και υπόγειων νερών.

3.13. Ατμόσφαιρα: Δεν θα υπάρξουν νέες πηγές αέριων ρύπων και εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στο άμεσο περιβάλλον κατά τη λειτουργία της μονάδας επεξεργασίας χοιρολυμάτων, ούτε θα έχει ως αποτέλεσμα την έκλυση οσμών από νέες πηγές στην περιοχή, οι οποίες μπορούν δυνητικά να επηρεάσουν ευαίσθητους αποδέκτες και τις τοπικές κοινότητες. Αντιθέτως, η λειτουργία της μονάδας αναμένεται να μετριάσει τις υφιστάμενες πηγές έκλυσης οσμών στην περιοχή, καθώς θα μειωθεί η μεταφορά μη επεξεργασμένων χοιρολυμάτων εκτός της κτηνοτροφικής μονάδας και θα μειωθούν οι όγκοι λυμάτων προς προσωρινή αποθήκευση λόγω της άμεσης διαχείρισης και επεξεργασίας τους.

3.14. Βιοποικιλότητα: Δεν αναμένεται να προκληθούν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στη χλωρίδα και την πανίδα της άμεσης περιοχής ανάπτυξης. Η κτηνοτροφική μονάδα δεν βρίσκεται εντός περάσματος μεταναστευτικών πουλιών, ούτε έχουν εντοπιστεί απειλούμενα / προστατευόμενα είδη στην περιοχή.

3.15. Θόρυβος και δονήσεις: Δεν αναμένεται να υπάρξει σημαντική αύξηση της έντασης του θορύβου στην περιοχή. Η ένταση του θορύβου που θα προκαλείται από τον εξοπλισμό κατά τη φάση λειτουργίας του δεν αναμένεται ότι θα ξεπερνά το υφιστάμενο επίπεδο θορύβου της περιοχής και η διασπορά του θα είναι περιορισμένη λόγω της εγκατάστασης του σε εσωτερικό χώρο. Επίσης, τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός που θα εγκατασταθούν στη μονάδα θα είναι πλήρως συμμορφωμένα με την εθνική νομοθεσία και τις οδηγίες της Ε.Ε., όσον αφορά τα μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα θορύβου. Δεν αναμένεται να παρατηρηθεί αύξηση στα υφιστάμενα επίπεδα δονήσεων στην περιοχή.

3.16. Δημόσια υγεία: Δεν αναμένεται να υπάρξουν πιθανές επιπτώσεις προς την δημόσια υγεία ή να επηρεαστούν οι τοπικές κοινότητες και ο πληθυσμός της περιοχής.

3.17. Χρήση γης: Η χρήση γης του τεμαχίου δεν θα αλλάξει κατά τη διάρκεια λειτουργίας της μονάδας.

3.18. Κυκλοφορία: Η τροχαία κίνηση στην περιοχή και η διακίνηση βαρέων οχημάτων θα μειωθούν λόγω της παύσης των δρομολογίων διακίνησης λυμάτων προς και από την κτηνοτροφική μονάδα και την αδειοδοτημένη μονάδα διαχείρισης τους.

3.19. Τοπίο: Η θέση της κτηνοτροφικής μονάδας είναι εντός κτηνοτροφικής περιοχής και η λειτουργία της μονάδας επεξεργασίας θα επιφέρει πιθανή βελτίωση της αισθητικής της περιοχής λόγω της μείωσης των όγκων λυμάτων προς αποθήκευση σε ανοικτές δεξαμενές λυμάτων.

4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον

Στάδιο κατασκευής:

4.1. Ο εργολάβος θα πρέπει να εκπονήσει και να υλοποιήσει Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων, σύμφωνα με τις πρόνοιες των ΚΔΠ 112/2023. Στο πλαίσιο του Σχεδίου, ο εργολάβος θα πρέπει να συμβληθεί με κάποιο συλλογικό ή ατομικό σύστημα διαχείρισης Α.Κ.Κ..

4.2. Ο εργολάβος θα πρέπει να διατηρεί μητρώο επικίνδυνων στερεών αποβλήτων και να αναπτύξει και να εφαρμόσει διαδικασίες χειρισμού και διάθεσης τους σύμφωνα με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας. (Διάθεση Ολοκληρωμένου Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων).

4.3. Ο εργολάβος θα κατέχει Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας του εργοταξίου.

4.4. Ο εργολάβος θα πρέπει να εκπονήσει Σχέδιο Διαχείρισης και Αντιμετώπισης Έκτακτων Περιστατικών, στο οποίο θα πρέπει να συμπεριληφθούν οι διαδικασίες που θα ακολουθηθούν τουλάχιστον για τα περιστατικά διαρροής αποβλήτων, καυσίμων ή άλλων επικίνδυνων ουσιών, φωτιάς ή πλημμύρας.

- 4.5. Οι κατασκευαστικές εργασίες να διεξάγονται μόνο κατά τη διάρκεια της ημέρας.
- 4.6. Οι προδιαγραφές μηχανημάτων και εξοπλισμού που θα χρησιμοποιηθούν, θα πληρούν όλες τις απαιτήσεις των σχετικών νομοθεσιών.
- 4.7. Να διασφαλιστεί ότι τα οχήματα και τα μηχανήματα είναι συντηρημένα με βάση τις οδηγίες των κατασκευαστών και ότι τα οχήματα έχουν περάσει επιτυχώς από τεχνικό έλεγχο (MOT).
- 4.8. Όλα τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια των εργασιών να συντηρούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα για να μην παρουσιάζουν διαρροές σε καύσιμα ή μηχανέλαια στο έδαφος.
- 4.9. Χρήση καυσίμων χαμηλής περιεκτικότητας σε θείο.
- 4.10. Να ληφθούν μέτρα για καταστολή της σκόνης, π.χ. διαβροχή του εδάφους, οι σωροί και χώροι εκσκαφών να καλύπτονται με το πέρας κάθε εργάσιμης μέρας, να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς χύματος και αυτά να είναι σκεπασμένα.
- 4.11. Ο ανεφοδιασμός και η συντήρηση των μηχανημάτων θα γίνονται εκτός εργοταξίου, αλλά σε έκτακτες περιπτώσεις θα γίνεται σε ενδεδειγμένο στεγανό δάπεδο.
- 4.12. Οι χημικές και οι επικίνδυνες ουσίες πρέπει να αποθηκεύονται σε καθορισμένο χώρο αποθήκευσης (στεγασμένο και στεγανό) με σημάσεις και να τοποθετούνται σε δοχεία συλλογής διαρροών.
- 4.13. Κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών δραστηριοτήτων θα δημιουργηθούν εντός του εργοταξίου κατάλληλοι χώροι για προσωρινή αποθήκευση των αδρανών υλικών μέχρι την απομάκρυνση τους προς αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης.
- 4.14. Τοποθέτηση δοχείου συλλογής διαρροών στο κάτω μέρος εξοπλισμού που φέρουν συνδέσεις / βαλβίδες κ.λπ..
- 4.15. Διακοπή λειτουργίας του εξοπλισμού όταν δεν χρησιμοποιείται για μεγάλο χρονικό διάστημα, ώστε να περιοριστούν οι εκπομπές από την άσκοπη λειτουργία του.
- 4.16. Διαχείριση σκόνης μέσω:
- Τακτικού καθαρισμού και διαβροχής του εδάφους του εργοταξίου.
  - Περιορισμού της κίνησης μεταξύ ανεπενδύτων περιοχών και οδοστρωμάτων για την αποφυγή παράσυρσης υλικού με τα ελαστικά.
  - Περιορισμός αριθμού εισόδων – εξόδων στο εργοτάξιο.
  - Κατάλληλη οργάνωση εργοταξίου για τη μείωση των πιθανών εκπομπών.
  - Κατάλληλη χωροταξική επιλογή της θέσης συσσώρευσης των υλικών ώστε να ελαχιστοποιείται η πιθανότητα μετακίνησης των υλικών από τις επιφανειακές απορροές σε περίπτωση βροχόπτωσης.

- Αποφυγή των συνεχών και άσκοπων μετακινήσεων και επανατοποθετήσεων των μπαζών της εκσκαφής, καθώς επίσης και των άσκοπων μετακινήσεων των μηχανημάτων και προσωπικού.
- Ελαχιστοποίηση της συνολικής ακάλυπτης χωμάτινης επιφάνειας των εργοταξίων.
- Μείωση της ταχύτητας με την οποία τα μηχανήματα θα κινούνται στις χωμάτινες επιφάνειες των εργοταξίων.
- Κάλυψη των φορτίων των οχημάτων που μεταφέρουν χώμα ή άλλα δομικά υλικά με κατάλληλα καλύμματα, για περιορισμό της διασποράς της σκόνης.

Στάδιο λειτουργίας:

4.17. Αυστηρή εφαρμογή και τήρηση προγράμματος ελέγχου και προληπτικής συντήρησης των μηχανημάτων και του εξοπλισμού της μονάδας επεξεργασίας χοιρολυμάτων με την μέθοδο ηλεκτρόλυσης.

4.18. Αυστηρή εφαρμογή και τήρηση ολοκληρωμένου προγράμματος καθαρισμού, συντήρησης και επισκευής του εξοπλισμού της μονάδας. Φύλαξη εφεδρικών μηχανημάτων και εξοπλισμού για την ομαλή λειτουργία.

4.19. Εργαστηριακός έλεγχος των παραγόμενων προϊόντων της μονάδας επεξεργασίας χοιρολυμάτων με την μέθοδο της ηλεκτρόλυσης δύο φορές ανά έτος, για χαρτογράφηση της αποτελεσματικότητας και έλεγχο της απόδοσης του συστήματος επεξεργασίας. Ο εργοστασιακός έλεγχος να περιλαμβάνει τις παραμέτρους BOD, COD, Ολικά στερεά (TS), ολικό άζωτο (TKN) και ολικό φώσφορο (TP).

4.20. Σχεδιασμός, εφαρμογή και τήρηση συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης.

4.21. Εφαρμογή σχεδίου αντιμετώπισης έκτακτων περιστατικών για τη διασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος και του άμεσα επηρεαζόμενου προσωπικού.

4.22. Τήρηση των προνοιών του Κώδικα Ορθής Γεωργικής Πρακτικής σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων όπως και των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2022.

4.23. Η πλατφόρμα προσωρινής αποθήκευσης κοπριάς θα πρέπει να είναι στεγανή (οπλισμένο σκυρόδεμα) ώστε να αποτρέπεται η διαρροή ρύπων μέσω έκπλυσης από τα όμβρια ύδατα προς τα υπόγεια ή/και επιφανειακά νερά και το έδαφος. Στον χώρο αυτό θα πρέπει να υπάρχει προστατευτικός τοίχος στις 2 ή 3 πλευρές με ύψος 1,5 μέτρων και να υπάρχει πλαστικό σκέπαστρο για να χρησιμοποιείται σε βροχερές καιρικές συνθήκες. Επίσης, η πλατφόρμα να αδειάζεται και να επιθεωρείται τουλάχιστον 2 φορές ανά έτος.

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Δεν εφαρμόζεται λόγω του ότι η εν λόγω αίτηση δεν βρίσκεται εντός προστατευόμενης περιοχής του Δικτύου Natura 2000.

6. Διαβούλευση

Στα πλαίσια αξιολόγησης του έργου από την Περιβαλλοντική Αρχή, ζητήθηκαν οι απόψεις των πιο κάτω Τμημάτων / Υπηρεσιών / Τοπικών Αρχών λόγω των εξειδικευμένων γνώσεων τους για το συγκεκριμένο έργο ή για τις δυνητικές του επιπτώσεις στο περιβάλλον:

- Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης: Δε φέρει ένσταση για την εν λόγω ανάπτυξη.

7. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Νόμου και τις απόψεις των εμπλεκόμενων κρατικών Τμημάτων. Η Περιβαλλοντική Αρχή αφού έλαβε υπόψη τα κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος του Νόμου δε φέρει ένσταση στην κατασκευή του έργου υπό τους όρους / προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα Όρων που επισυνάπτεται.

Η Περιβαλλοντική Αρχή, με βάση το άρθρο 24(5) του Νόμου, παραθέτει τους βασικούς λόγους για τους οποίους δεν απαιτείται Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, με αναφορά στα σχετικά κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος και, προτείνει τα χαρακτηριστικά του έργου και/ή τα μέτρα που προβλέπονται για να αποτραπούν ή να προληφθούν επιπτώσεις που σε άλλη περίπτωση θα ήταν σημαντικές και δυσμενείς στο περιβάλλον. Συγκεκριμένα, εξέτασε τα πιο κάτω κριτήρια:

1. Χαρακτηριστικά του έργου: Το Έργο αφορά την τοποθέτηση συστήματος επεξεργασίας υγρών αποβλήτων με ηλεκτρόλυση, σε υφιστάμενο χοιροστάσιο.
2. Τοποθεσία του έργου: Το Έργο χωροθετείται σε Ζώνη Δ2, στην οποία επιτρέπεται η ανέγερση υποστατικών για μαζική εκτροφή ζώων και πτηνών συμπεριλαμβανομένων των χοίρων, εντός του τεμαχίου 703 (Φ/Σχ 29/29), στην κοινότητα Μενοίκου. Η τοποθεσία απέχει περίπου 680 μέτρα από την κοινότητα Κάτω Μονής, περίπου 740 μέτρα από την κοινότητα Ορούντας και περίπου 480 μέτρα από την κοινότητα Αγίων Ηλιοφώτων. Επίσης, απέχει περίπου 1,7 χιλιόμετρα από την Ειδική Ζώνη Διατήρησης του Δικτύου Natura 2000 με ονομασία «Περιοχή Μιτσερού - Αγροκηπιάς». Επιπρόσθετα, το τεμάχιο εμπίπτει σε ζώνη ευπρόσβλητη στα νιτρικά και σε Ζώνες Γεωλογικής Καταλληλότητας 01 και 02, στις οποίες η περιοχή απειλείται από γεωκίνδυνους που πολύ πιθανόν να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στο δομημένο περιβάλλον.

3. Τύπος και χαρακτηριστικά των ενδεχόμενων επιπτώσεων: Οι επιπτώσεις θα είναι περιορισμένες επειδή η μονάδα θα διαθέτει υποδομές οι οποίες εξασφαλίζουν ορθή διαχείριση των υγρών και στερεών αποβλήτων. Με εφαρμογή των όρων του Παραρτήματος θα επιτυγχάνεται η πρόληψη και αποτροπή επηρεασμού του περιβάλλοντος στην περιοχή.

Γιώργος Ζουππουρής
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή

Αρ. Φακ. 02.10.011.003.001
19 Απριλίου 2023

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΟΡΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

ΕΡΓΟ «ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΓΡΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΛΥΣΗ, ΣΕ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ ΧΟΙΡΟΣΤΑΣΙΟ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ EUROFARM (Ρ. ΝΕΟΡΗΥΤΟΥ) LTD, ΣΤΟ ΜΕΝΟΙΚΟ, ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ»

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο σχεδιασμού του έργου

Όροι που αφορούν στον σχεδιασμό των χωμάτων δεξαμενών αποθήκευσης / εξάτμισης επεξεργασμένων αποβλήτων και της πλατφόρμας προσωρινής αποθήκευσης διαχωρισμένης κοπριάς και στερεών που προκύπτουν από τον δεύτερο διαχωριστήρα

1.1. Το βάθος των δεξαμενών αποθήκευσης να μην υπερβαίνει τα 2,50 μέτρα με την ανώτερη στάθμη των αποβλήτων στις δεξαμενές να είναι 40 εκατοστά τουλάχιστον κάτω από την επιφάνεια της δεξαμενής, ώστε να αποφεύγονται διαρροές σε έκτακτες περιπτώσεις. Δεν πρέπει να υπάρχει καμιά υπερχειλίση ή διαρροή από τη δεξαμενή αποθήκευσης των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων η οποία πρέπει να σχεδιαστεί με τρόπο που να αποφεύγεται εισροή σε αυτή ομβρίων υδάτων από τη γύρω περιοχή.

1.2. Το σημείο εισροής (αγωγός) των αποβλήτων στις δεξαμενές πρέπει να είναι τοποθετημένο κοντά στον πυθμένα (σε ύψος 50 εκατοστών περίπου) και το σημείο άντλησης τουλάχιστον 20 εκατοστά κάτω από την εκάστοτε στάθμη των αποβλήτων στις δεξαμενές.

1.3. Οι κλίσεις των πρανών των χωμάτων δεξαμενών να εκφράζονται σε κλίμακα από 2:1 έως 3:1.

1.4. Οι δεξαμενές να διατηρούνται στεγανοποιημένες καθ' όλη τη διάρκεια της χρήσης τους. Στεγανοποιημένη δεξαμενή ορίζεται ως η δεξαμενή της οποίας, τόσο ο πυθμένας, όσο και τα πρανή, έχουν επενδυθεί με υλικά πάχους τουλάχιστον 50 cm, τα οποία έχουν δείκτη υδροπερατότητας όχι μεγαλύτερο της τάξης του 10^{-7} cm/sec.

1.5. Οι δεξαμενές πρέπει να απέχουν τουλάχιστον 50 μέτρα από επιφανειακά νερά όπως λίμνες, δεξαμενές νερού και κοίτη ποταμού ή ρυακιού και από γεωτρήσεις που χρησιμοποιούνται για άρδευση και με την πρόσθετη προϋπόθεση ότι θα έχουν ληφθεί όλα τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη της επιφανειακής απορροής, καθώς και της διαφυγής σε υπόγεια νερά.

1.6. Οι δεξαμενές πρέπει να επιθεωρούνται κατά την κατασκευή από αδειούχο μηχανικό και να πιστοποιούνται ως κατασκευαστικά ορθές και σύμφωνα με τα σχέδια και τις προδιαγραφές που αναφέρθηκαν πιο πάνω.

1.7. Η πλατφόρμα προσωρινής αποθήκευσης διαχωρισμένης κοπριάς και στερεών που προκύπτουν από τον δεύτερο διαχωριστήρα θα είναι κατασκευασμένη από οπλισμένο σκυρόδεμα και πρέπει να βρίσκεται σε απόσταση τουλάχιστον 50 μέτρων από το πλησιέστερο εγγεγραμμένο υδατόρεμα. Η πλατφόρμα θα πρέπει να είναι τέτοιου μεγέθους που να καλύπτει τις ανάγκες αποθήκευσης ποσότητας κοπριάς που προκύπτει σε διάστημα έξι μηνών. Στον χώρο αυτό να

υπάρχει προστατευτικός τοίχος στις δύο ή τρεις πλευρές με ύψος 1,50 μέτρων. Η πλατφόρμα να είναι στεγανή, ώστε να αποτρέπεται η διαρροή ρύπων μέσω έκπλυσης από τα όμβρια ύδατα προς τα υπόγεια ή/και επιφανειακά νερά και το έδαφος. Τυχόν απορροές/έκπλύσεις υγρών αποβλήτων να οδηγούνται σε στεγανή δεξαμενή για εξάτμισή τους. Η δεξαμενή αυτή να διαστασιοποιηθεί κατάλληλα ώστε να έχει τέτοια χωρητικότητα, ώστε να μπορεί να δέχεται όλες τις ποσότητες απορροών χωρίς να υπερχειλίζει λαμβάνοντας υπόψη τη μέση ετήσια βροχόπτωση και εξάτμιση της περιοχής.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο κατασκευής του έργου

2.1. Ο κύριος του έργου φέρει ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα Αιτιολογημένη Διαπίστωση.

2.2. Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.

2.3. Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο το Τμήμα Περιβάλλοντος μπορεί να επιβάλει νέους περιβαλλοντικούς όρους για την προστασία του περιβάλλοντος και οι οποίοι θα είναι υποχρεωτικοί για τον κύριο του έργου, χωρίς την απαίτηση οποιασδήποτε αποζημίωσης από την Κυπριακή Δημοκρατία.

2.4. Όλες οι εργασίες ανέγερσης και λειτουργίας του έργου να συμμορφώνονται με τους σχετικούς με την προστασία του περιβάλλοντος νόμους, κανονισμούς, διατάγματα και τροποποιήσεις που διέπουν αυτούς, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή και αντικαθίστανται.

2.5. Απαγορεύεται αυστηρά η καύση αποβλήτων ή άλλων ουσιών ή αντικειμένων.

2.6. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής και λειτουργίας του έργου να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.

2.7. Ο κύριος του έργου να ενημερώνει το Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος σε περίπτωση ατυχήματος ή αμέλειας από τα οποία επηρεάζεται το περιβάλλον.

2.8. Να ετοιμαστεί Διαχειριστικό Σχέδιο Εργοταξίου, πριν την έκδοση άδειας οικοδομής, που να εφαρμόζεται κατά την κατασκευή του έργου. Το εν λόγω σχέδιο να προβλέπει την ορθολογική διαχείριση του εργοταξίου (περιλαμβανομένης και της συλλογής και διάθεσης / απόρριψης αποβλήτων, μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, άχρηστων υλικών, αποβλήτων από εκσκαφές, κ.λπ.) η οποία να φαίνεται μέσα από χωροθετικά σχέδια, στα οποία να φαίνονται ευκρινώς οι διάφοροι χώροι, όπως ο χώρος για την ασφαλή αποθήκευση καυσίμων και χημικών, οι υγειονομικές διευκολύνσεις, οι διαδρομές διακίνησης των βαρέων και άλλων οχημάτων, κ.λπ.. Επίσης, στα χωροθετικά σχέδια οργάνωσης εργοταξίου να παρουσιάζονται ξεχωριστά ο χώρος προσωρινής

αποθήκευσης των πρώτων υλών και αποβλήτων, των επικίνδυνων αποβλήτων, τα γραφεία και οι χώροι στάθμευσης.

2.9. Ο εργολάβος που θα αναλάβει το έργο να συμμετέχει σε αδειοδοτημένο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Κ.Κ. [Κανονισμός 6, Παράγραφος (2α και 2β)], ή να διατηρεί και λειτουργεί αδειοδοτημένο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων από Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Κ.Κ.), που εκδίδεται δυνάμει των περί Αποβλήτων Νόμων 2011-2022 και Κανονισμών Κ.Δ.Π. 112/2023 και των εκάστοτε τροποποιήσεων τους.

2.10. Στην περίπτωση που ο εργολάβος θα διαχειριστεί ο ίδιος κάποια από τα μη επικίνδυνα απόβλητα, να κατέχει εν ισχύ Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή Πιστοποιητικό Καταχώρησης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων, που εκδόθηκαν δυνάμει του περί Αποβλήτων Νόμου του 2011 [185(Ι)/2011] και των εκάστοτε τροποποιήσεων του, για συλλογή και μεταφορά ή/και την επεξεργασία των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις δραστηριότητες που διενεργούνται για την ολοκλήρωση των προνοιών του έργου.

2.11. Σε περίπτωση που δε θα τα διαχειριστεί ο ίδιος υποχρεούται να παραδίδει τα απόβλητα σε Αδειοδοτημένους Φορείς ή Κατόχους Πιστοποιητικού ή να στηριχθεί στις δυνατότητες άλλου Φορέα που κατέχει τα πιο πάνω προαπαιτούμενα, για τη συλλογή και μεταφορά των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις κατηγορίες του έργου.

2.12. Ο εργολάβος σε περίπτωση που τα παραγόμενα Α.Κ.Κ. δεν θα επεξεργαστούν στο χώρο παραγωγής τους προς επαναχρησιμοποίηση ή για επεξεργασία στο έδαφος (land treatment) από την οποία προκύπτει όφελος για τη γεωργία ή την οικολογική βελτίωση (R10), θεωρούνται απόβλητα και πρέπει να μεταφέρονται σε αδειοδοτημένες Μονάδες για Επεξεργασία/Ανακύκλωση Α.Κ.Κ..

2.13. Ο εργολάβος να υπογράφει το σχετικό Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης (Κ.Δ.Π. 31/2016) σε κάθε παράδοση και να απαιτεί αντίγραφο του Συλλέκτη-Μεταφορέα από την εγκατάσταση που παρέλαβε τα απόβλητα. Τα αντίγραφα θα πρέπει να τηρούνται ως αποδεικτικά στοιχεία της ορθής διαχείρισης των αποβλήτων και να αποστέλλονται στον Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος με την ολοκλήρωση του έργου ή όποτε ζητηθούν.

2.14. Ο εργολάβος σύμφωνα με το Διάταγμα Κ.Δ.Π. 77/2016, να επεξεργάζεται με τη χρήση Κινητού Σπαστήρα/Κοσκίνου τα απόβλητα Α.Κ.Κ., μόνο στους χώρους παραγωγής τους (Χώρος εκάστοτε Εργοταξίου) και δεν επιτρέπεται να λειτουργεί εκτός των ορίων του Εργοταξίου. Απαγορεύεται η χρήση κινητού σπαστήρα στο εργοτάξιο εκτός και αν αυτός περιλαμβάνεται σε Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή έχει εκδοθεί Πιστοποιητικό για επεξεργασία αποβλήτων στο χώρο παραγωγής τους και έχουν εξασφαλιστεί προηγουμένως οποιεσδήποτε άλλες εγκρίσεις ή/και άδειες. Ο Εργολάβος με την ολοκλήρωση του έργου να υποβάλει στο Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος τα Έντυπα Αναγνώρισης και Παρακολούθησης της μεταφοράς των αποβλήτων σύμφωνα με το Διάταγμα Κ.Δ.Π. 31/2016.

2.15. Να καταρτιστεί Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης το οποίο να εφαρμόζεται, κατά τη διάρκεια των εργασιών υλοποίησης του έργου, σε περίπτωση ατυχήματος, διαρροής ουσιών (ειδικά

επικίνδυνων) στο έδαφος, φωτιάς, έκρηξης, πυρκαγιάς, πλημμύρας, σεισμού και τραυματισμού προσώπου. Σε τέτοιες περιπτώσεις να ειδοποιούνται αμέσως οι εκάστοτε Αρμόδιες Αρχές.

2.16. Απαγορεύεται η αποθήκευση υλικών εκτός των εργοταξίων. Η αποθήκευση των υλικών κατασκευής και των μηχανημάτων να γίνεται αποκλειστικά εντός των εργοταξιακών χώρων.

2.17. Απαγορεύεται η ανεξέλεγκτη απόρριψη αποβλήτων ή άλλων αντικειμένων στον χώρο του έργου ή γύρω από αυτόν.

2.18. Να υπάρχει εύκολη πρόσβαση σε όλα τα σημεία του έργου για τις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

2.19. Τα απόβλητα από τις διάφορες εργασίες κατασκευής και συντήρησης του εξοπλισμού, (μεταχειρισμένα μηχανέλαια, λιπαντικά, υπολείμματα και συσκευασίες υλικών βαφής και συντηρητικών, χρώματα, διαλύτες, ρυπασμένα προσροφητικά υλικά που θα προκύπτουν από τις εργασίες συντήρησης των μηχανημάτων ή από τυχόν διαρροές κ.ά.) να αποθηκεύονται προσωρινά, σε κατάλληλα στεγανά δοχεία που να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές, σε κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο εντός των ορίων της ανάπτυξης, στον οποίο θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και σχετική σήμανση, με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες. Στη συνέχεια να παραδίδονται χωρίς καθυστέρηση σε αδειοδοτημένους συλλέκτες για μετέπειτα διάθεση σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης, σύμφωνα με τους Περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2022.

2.20. Κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης. Για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων από τη δημιουργία σκόνης προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα, όπως:

- Να υπάρχει πρόγραμμα δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης.
- Κατά τη μεταφορά χύδην υλικών από / προς το εργοτάξιο να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορητών οχημάτων μεταφοράς και το φορτίο να είναι σκεπασμένο.
- Να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματοουργικές εργασίες και στους διαδρόμους κίνησης των οχημάτων του εργοταξίου.
- Όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού.
- Οι χωματοουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρυσμένων με αιωρούμενα σωματίδια.
- Μείωση κατά το δυνατόν των αποθέσεων υλικών σε / από σωρούς και η εναπόθεση / απόσπαση υλικών σε και από σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.
- Οι εξατμίσεις των μηχανημάτων να είναι στραμμένες μακριά από το έδαφος.

2.21. Υγρά τα οποία είναι αποθηκευμένα στο εργοτάξιο (π.χ. μηχανέλαια, καύσιμα κ.λπ.) και που θα μπορούσαν να διαρρεύσουν στο περιβάλλον, να φυλάσσονται σε κατάλληλα δοχεία και να περιβάλλονται από δεύτερη δεξαμενή, ελάχιστης χωρητικότητας 110% της μέγιστης χωρητικότητας των πρωτογενών, της οποίας η βάση και τα τοιχώματα να είναι αδιαπέραστα από νερό, πετρελαιοειδή και άλλα μηχανέλαια. Η δεύτερη δεξαμενή δεν πρέπει να έχει βάνα εξυδάτωσης των όμβριων υδάτων.

2.22. Ο μηχανικός εξοπλισμός που θα χρησιμοποιηθεί, πρέπει να είναι σύμφωνος με τις πρόνοιες των περί Βασικών Απαιτήσεων (Εκπομπή Θορύβου στο Περιβάλλον από Εξοπλισμό προς Χρήση σε Εξωτερικούς Χώρους) Κανονισμών του 2003 έως 2014.

2.23. Κατά τη διάρκεια της κατασκευής πρέπει να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα ασφάλειας των εργαζομένων.

2.24. Οι ρύποι που θα εκπέμπονται από τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν στο στάδιο της κατασκευής, να μην υπερβαίνουν τα όρια τα οποία προβλέπουν οι περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα Νόμοι του 2010 έως 2020 και οι σχετικοί Κανονισμοί Κ.Δ.Π 327/2010 και 37/2017.

2.25. Όλα τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια της διαμόρφωσης του χώρου του έργου να συντηρούνται ορθά, σε τακτικά χρονικά διαστήματα και να μην παρουσιάζουν οποιεσδήποτε διαρροές καυσίμων ή μηχανέλαιων.

2.26. Κατά το στάδιο κατασκευής δεν θα πρέπει να υπάρχουν δυνητικά ρυπογόνα υλικά ή απόβλητα εκτεθειμένα στα όμβρια ύδατα.

2.27. Ο κύριος του έργου έχει υποχρέωση να αποκαταστήσει τον περιβάλλοντα χώρο μετά την εκτέλεση των κατασκευαστικών έργων.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο λειτουργίας του έργου

3.1. Απαγορεύεται η ανεξέλεγκτη απόρριψη αποβλήτων ή άλλων αντικειμένων στο χώρο του έργου ή γύρω από αυτόν.

3.2. Η διαχωρισμένη κοπριά από τον πρώτο διαχωριστήρα αναμεμιγμένη με τα στερεά που προκύπτουν από τον δεύτερο διαχωριστήρα με πρέσα να συλλέγονται και να διατίθενται στην πλατφόρμα κοπριάς. Οι σωροί της κοπριάς να σκεπάζονται κατά την περίοδο βροχοπτώσεων (Οκτωβρίου – Απριλίου) και να διατίθεται ως εδαφοβελτιωτικό μετά τη χώνευση (κομποστοποίησή) της.

3.3. Οι ηλεκτρολυτικές πλάκες αλουμινίου και σιδήρου πρέπει να ελέγχονται περιοδικά και να αντικαθίστανται, όταν αυτό κριθεί απαραίτητο. Οι χρησιμοποιημένες πλάκες πρέπει να συλλέγονται και μεταφέρονται από Συλλέκτες/Μεταφορείς που είναι καταχωρημένοι στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων που συλλέγουν/μεταφέρουν απόβλητα σε επαγγελματική βάση σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2022, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

3.4. Η πλατφόρμα κοπριάς θα πρέπει να είναι στεγανή και να βρίσκεται σε απόσταση τουλάχιστον 30 μέτρων από το πλησιέστερο εγγεγραμμένο υδατόρεμα και στην είσοδο της να διαθέτει σχάρα συλλογής των όμβριων υδάτων που να καταλήγει σε στεγανή δεξαμενή.

3.5. Ουδεμία ποσότητα απορροών που θα προκαλούνται από βροχοπτώσεις και που περιέχουν κοπριές ή άλλα απόβλητα να διαφεύγουν από τον χώρο των κτηριακών εγκαταστάσεων της κτηνοτροφικής μονάδας. Τυχόν απορροές που δημιουργούνται σε μη στεγασμένες επιφάνειες να συλλέγονται και μεταφέρονται σε στεγανή δεξαμενή για εξάτμιση και για άρδευση των δέντρων τα οποία θα φυτευτούν περιμετρικά.

3.6. Οι στεγανές δεξαμενές και τα έργα διαχείρισης και αποθήκευσης των ρυπασμένων όμβριων υδάτων θα πρέπει να διαστασιοποιηθούν ώστε να έχουν επαρκείς διαστάσεις και να αποφεύγονται οι υπερχειλίσεις λαμβάνοντας υπόψη την βροχόπτωση στην περιοχή και τη συχνότητα αδειάσματος/ χρήσης του νερού.

3.7. Όλες οι ποσότητες αποβλήτων, να τυγχάνουν διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2022, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

3.8. Τα μεταχειρισμένα μηχανέλαια, λιπαντικά, ρυπασμένα προσροφητικά υλικά κ.ά. που θα προκύπτουν από τις εργασίες συντήρησης των μηχανημάτων ή από τυχόν διαρροές, να συλλέγονται σε κατάλληλα δοχεία τα οποία να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές. Ακολούθως, η συλλογή / μεταφορά των αποβλήτων να γίνεται από Συλλέκτες / Μεταφορείς που είναι καταχωρημένοι στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων που συλλέγουν / μεταφέρουν απόβλητα σε επαγγελματική βάση σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2022, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται. Τα οχήματα συλλογής / μεταφοράς να περιλαμβάνονται στο πιστοποιητικό καταχώρισης και να διασφαλιστεί ότι μπορούν να μεταφέρουν τα συγκεκριμένα απόβλητα με τους σχετικούς εξαψήφιους κωδικούς βάσει του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων.

3.9. Η μεταφορά των αποβλήτων (κομποστοποιημένης ή μη κοπριάς) να γίνεται με κλειστά φορτηγά οχήματα ή βυτιοφόρα.

3.10 Τα λύματα από το προσωπικό θα πρέπει να συλλέγονται και να διοχετεύονται σε σηπτική δεξαμενή και απορροφητικό λάκκο.

3.11. Γίνεται εισήγηση όπως τα όμβρια ύδατα από τα στέγαστρα των χώρων ενσταβλισμού συλλέγονται και διοχετεύονται σε δεξαμενή προσωρινής αποθήκευσης, από όπου θα μπορούν να διοχετεύονται για άρδευση.

3.12. Σε περίπτωση που θα εγκατασταθεί ηλεκτρογεννήτρια στις εγκαταστάσεις, απαγορεύεται η διαρροή πετρελαιοειδών στο έδαφος. Η δεξαμενή πετρελαίου της ηλεκτρογεννήτριας θα πρέπει να περιβάλλεται από δεύτερη δεξαμενή, ελάχιστης χωρητικότητας 110% της μέγιστης χωρητικότητας της πρωτογενούς, της οποίας η βάση και τα τοιχώματα να είναι αδιαπέραστα από νερό, πετρελαιοειδή και άλλα μηχανέλαια. Η δεύτερη δεξαμενή δεν πρέπει να έχει βάνια εξυδάτωσης των όμβριων υδάτων.

3.13. Γίνεται εισήγηση όπως γίνει δένδροφύτευση περιμετρικά του χώρου των εγκαταστάσεων όπου αυτό είναι εφικτό, με διπλή συστάδα τοπικών δένδρων και θάμνων, κατά προτίμηση ξηρανθεκτικών. Η επιλογή των φυτών να γίνεται με την καθοδήγηση του Τμήματος Δασών και να ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για εγκατάσταση των φυτών.

3.14. Αναφορικά με τα συστήματα ψύξης και κλιματισμού που θα βρίσκονται στην εγκατάσταση, ο ιδιοκτήτης υποχρεούται να τηρεί τις πρόνοιες των περί Εκπομπών Φθοριούχων Αερίων Θερμοκηπίου (Συγκράτηση, Πρόληψη και Μείωση) Νόμων του 2016 και 2017, καθώς και των Κανονισμών Κ.Δ.Π. 335/2018 που προκύπτουν από αυτούς (πιστοποίηση προσωπικού που ασκεί εργασίες σε ψυκτικό εξοπλισμό).

3.15. Για κάλυψη των αναγκών της ανάπτυξης γίνεται εισήγηση για χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (π.χ. ηλιακά πλαίσια για παραγωγή ζεστού νερού, φωτοβολταϊκά πλαίσια για την παραγωγή ηλεκτρισμού).

Όροι που αφορούν στη λειτουργία των χωμάτων δεξαμενών αποθήκευσης / εξάτμισης και στη διάθεση υγρών, επεξεργασμένων αποβλήτων

3.16. Η κατάσταση των χωμάτων δεξαμενών, ιδιαίτερα σε σχέση με την κατάσταση υδροπερατότητάς τους, να ελεγχθεί αμέσως μετά την κατασκευή τους και να πιστοποιηθεί από ανεξάρτητο γεωτεχνικό εργαστήριο. Τα αποτελέσματα του ελέγχου θα πρέπει να υποβληθούν στον Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος σε μορφή Έκθεσης, η οποία να περιλαμβάνει την επισκόπηση της υφιστάμενης κατάστασης των δεξαμενών, γνωμάτευση για την καταλληλότητά τους και ενδεχόμενα βελτιωτικά μέτρα και περαιτέρω ελέγχους.

3.17. Ο Φορέας Εκμετάλλευσης οφείλει να λαμβάνει όλα τα απαιτούμενα μέτρα για αποφυγή διαρροών ή υπερχειλίσεων από τις δεξαμενές αποθήκευσης υγρών επεξεργασμένων αποβλήτων.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: Όροι για την αποξήλωση του έργου

4.11. Η αποξήλωση του έργου να γίνεται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομικό πλαίσιο.

4.12. Ο κύριος του έργου υποχρεούται με τον τερματισμό της λειτουργίας του να διασφαλίσει ότι θα αποκαταστήσει:

- Κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον από τη λειτουργία του.
- Το φυσικό περιβάλλον με τη διαμόρφωση και ένταξη του χώρου των εγκαταστάσεων στο περιβάλλον ώστε να επιτυγχάνεται η αναβάθμιση / διατήρηση του τοπίου. Αυτό θα επιτευχθεί με την υποβολή κατάλληλων σχεδίων με την πάροδο του χρόνου προς την Περιβαλλοντική Αρχή.

4.13. Να διασφαλιστεί ότι οι εργασίες αποξήλωσης θα περιοριστούν στον χώρο όπως φαίνεται στα κτηματικά σχέδια που υπάρχουν στην Έκθεση Πληροφοριών. Να μην γίνει καμία επέμβαση στον περιβάλλοντα χώρο.

Τοπογραφικός χάρτης

